

Gregoriane exceptiones

Laurus apostolus q̄ vocatis sanctis. **G**ratia vobis et paruis epistolas quinque a deo p̄te nostro et dño Iesu christo. cum sc̄perit sanctam cū primū quidē ḡras ago deo per Ies ecclia nō amplius q̄ sum x̄m p̄ omib⁹ vobis; quia fides q̄tuordecim recipit: **G**recis ac barbaris sapientibus et insi pfectis duob⁹ nūcris/denario videli c̄t et q̄ternario p̄sistit. Denari⁹ q̄ppe numer⁹ in eo pfectus est: q̄r lex in decem p̄cepta p̄cludit: om̄isq̄ culpa nō gelū: vir⁹ em̄ dei est in salutē om̄i ampl⁹ q̄ per decē p̄cepta cohibeſ: et credēti: in deo p̄mum et greco. **I**ustis enarratē vītate opatores vince dena cia em̄ dei in eo reuelat et fide in fīrio remunerant. **Q**uaternari⁹ vero numer⁹ in eo maxime pfect⁹ esse di- dem. **R**euelat̄ aut̄ ira dei de celo super noscī: q̄a om̄is bona et pfecta opera coꝝ q̄ veritatē dei in iniusticiā detinēt̄. q̄d notū est dei manifestū est agnoscī. **R**ecte ergo sc̄ta ecclia testa in illis: de⁹ em̄ illi reuelauit. In usib⁹ metū vtrūq̄ custodiēs: et tam fm̄ les- lia em̄ illi a creatura mūdi p̄ ea q̄ sa- gis decalogū/q̄ fm̄ quattuor euāgeliū lib̄os terna q̄z eius vīre et diuinitas: ita- men extēdens d̄ epistola beati Pau- li apli nō ampl⁹ q̄z quattuor decimū deū: nō sicut deū glorificauerūt aut tenet. vt etiā ex ipo epistola p̄ nume ḡras egerūt: sed cuanuerūt in cogita- to ostēderet: q̄ doctor egregi⁹ legis tōnib⁹ suis: et obscuratū est insipieſ cor eoꝝ. **D**icētes em̄ se esse sapientes stulti facili sunt: et mutauerūt gloriaꝝ incorruptibilis b̄i in silitudine im- aginis corruptibilis hoīs et volucrū et quadrupedū et serpentiū.

Explícit prologus.

Incipiunt exceſiones sup epistolā ad Romanos.

Capitulum primum.

Skul̄ ser-
tus Iesu ch̄i yo-
carus apls sege-
gar⁹ in euāgeliū
dei q̄d an̄ p̄mis-
erat p̄ sp̄beras su-
ds in sc̄pētis sanctis de filio suo q̄ fa-
ctus est ei ex semine David fm̄ car-
pem/om̄ib⁹ q̄ sunt Rome dilecti dei. **S**ic sic elan̄ iusta fuerat retributio-

a deo p̄te nostro et dño Iesu christo.
Primū quidē ḡras ago deo per Ies
ecclia nō amplius q̄ sum x̄m p̄ omib⁹ vobis; quia fides
q̄tuordecim recipit: **G**recis ac barbaris sapientibus et insi
pfectis debitor sum: ita q̄ in me
promptū est / et vobis qui rome effis
euāgelizeare. Non em̄ erubesco euā-
gelū: vir⁹ em̄ dei est in salutē om̄i
credēti: in deo p̄mum et greco. **I**ustis
enarratē vītate opatores vince dena
cia em̄ dei in eo reuelat et fide in fī-
rio remunerant. **Q**uaternari⁹ vero
numer⁹ in eo maxime pfect⁹ esse di-
noscī: q̄a om̄is bona et pfecta opera
coꝝ q̄ veritatē dei in iniusticiā deti-
nēt̄. q̄d notū est dei manifestū est
agnoscī. **R**ecte ergo sc̄ta ecclia testa
in illis: de⁹ em̄ illi reuelauit. In usib⁹
metū vtrūq̄ custodiēs: et tam fm̄ les-
lia em̄ illi a creatura mūdi p̄ ea q̄ sa-
gis decalogū/q̄ fm̄ quattuor euāgeliū lib̄os terna q̄z eius vīre et diuinitas: ita-
men extēdens d̄ epistola beati Pau-
li apli nō ampl⁹ q̄z quattuor decimū deū: nō sicut deū glorificauerūt aut
tenet. vt etiā ex ipo epistola p̄ nume ḡras egerūt: sed cuanuerūt in cogita-
to ostēderet: q̄ doctor egregi⁹ legis tōnib⁹ suis: et obscuratū est insipieſ cor eoꝝ. **D**icētes em̄ se esse sapientes stulti facili sunt: et mutauerūt gloriaꝝ incorruptibilis b̄i in silitudine im-
aginis corruptibilis hoīs et volucrū et quadrupedū et serpentiū.

De supbia et luxuria: et de causa et pena p̄cti. **M**oralium lib. xvi. **C**a.

Shūlitas et carnis castimonia-
neat/cito agnoscim⁹ q̄ alterū custo-
dit ex altero. Nam multe sepe supbia

luxurie seminariū fuit: q̄ dū eos spi-

ritus quasi in altuz erigit/q̄si coro in

infimis merkt. bi em̄ p̄ius secrete ele-
vant/s; postmodus publice corrūti-

q̄ dum occultis intumescunt motib⁹

cordis/apris cadūt lapsibus corpis.

Super epi. Pau. ad Ro. LXXV.

seredi; ut qdā supbiendo se p̄ferūt ho
minito luxuriādo v̄lor ad iumētorū
stitudinē deuoluāt. **H**o q̄ppe cū in
bonore cēt nō itellerit; cōp̄at⁹ est ius
mētis insipiēnbo/r̄ siliis fact⁹ est illis
Iumenta sunt q̄ v̄su vite carnal'ima
petūt. **Q**ui c̄m carne labit/ iumētor⁹
appetitū p̄sternīt. **Q**uasi sciētie iigit^r
illos in altū subleuauerat: de
quib⁹ **P**aulus dicebat. **Q**uia cū cos
gnouissent dēū nō sicut dēū glorifica
uerūt aut gr̄as egerūt/s; evanuerūt
in cogitatiōib⁹ suis. **N**ūtō iūmen
toz aut plusq̄ iumentoz voluptate
cederūt/subdidit dīcēs. **P**rop̄e qd̄
tradidit illos dē⁹ in desideria cordis
ez̄ in immūdicia vt cōtumelias affi
ciat corpora sua in semetip̄is. **E**cce v̄l
tra appenitū lapsi sunt iumētor⁹. z ca
ro mersit q̄ superba sciētie subleua
vit. atq̄ inde sub se p̄strati sunt. vñ
sup seire videbant. **L**urandū itaq̄
est r̄ om̄i custodia mens a subbie tu
more seruāda. **I**nt̄ em̄ videt dē⁹ qd̄
mētē eleuerit: z idcirco foris p̄mitit
inualescere qd̄ deponat. **I**nt̄ p̄us
extollit/ quod foris postmodū luxu
rie corruptiōe feriat. **O**cculta videli
et culpam apta penitio sequitur: vt
malis exteriorib⁹ interiora puniant⁹:
z co/publice corruat/ quod latenter
tumebat. **P**roinde p̄ custodiā humi
litatis suāda est mūcticia castitatis.
Si em̄ pie sp̄ū sub deo p̄mitit/ caro
illīcīe sup sp̄m nō elcuāt.

In Ezechielis homelia. xi.
In p̄dictis aut̄ verbis apli z sides
randū nobis est: q̄a p̄ctim qd̄ p̄ penis
tentia cīt⁹ nō delef⁹/ aut p̄ctim est z cā
peccati: aut̄ peccatū z pena peti: aut
peccatū siml⁹ z causa z pena peccati
Domine em̄ qd̄ p̄us cōmūti: p̄ecccātū
est. **S**ed si cītius penitēdo nō tergis
tur: iusto iudicio om̄ps deus obliga
tam peccatū mentē etiā in culpā alter
am p̄mitit cadere: vt q̄ flendor cor
rigendo noluit mūdare qd̄ fecit. pec
catū incipiat p̄ctō cumulare. **P**ecca
tum ergo qd̄ penitētie lamēto nō dis
luit/ p̄ctm simul est z causa peti: qm̄
ex illo ouit vnde adhuc peccator⁹ hani
mus altius obliget. **P**eccatū tō qd̄
ex peccato sequit⁹/ p̄ctm siml⁹ est z pes
na peccati: qz ex crescētie cecitate ex re
tributiōe p̄oris culpe genera⁹: vt q̄s
iam qdaz sint in p̄tōre supplicia ipa
incrementa vitioz. **F**it tō nōnunq̄
vt vnuz idēq̄ peccatū z peccatū sit z **N**otā
pena peccati simul z causa peti. **P**os
namus em̄ ante oculos quēpiā rem
primi zcupiscere: quā qz arte nō va
luit/furto diripuit. sed in furti accus
atiōe posit⁹/ se hāc diripuisse iureus
rando denegavit. **N**uic ergo zcupis
centia p̄ctm fuit z cā peccati: qz p̄ eā
peruenit ad rapinā: ipm tō furtū q̄
rem zcupitā diripuit z peccatū ei fa
cuz est/z pena peccati: qz ex retribi
tiōe iam nō repulse zcupiscētie factū
est vt veniret ad furtū: z clpa cordis
ex crescēter in ope ex vltiōe cecitatib⁹.
Sed qz furtū piurio tegere curauit/
ex p̄tōre rursum p̄ctm genuit. **F**urtū
ergo qd̄ ex zcupiscētie p̄cessit/ z piu
riū p̄tuit: peccatū z pena peccati
factū est culpe p̄cedēti peccatū z cā
peccati cui p̄e subseqūti: qz de illa na
tum hāc genit. **D**ō bñ **P**aul⁹ apls
de quibusdā dēū intelligentib⁹/ z nō **Rofn.**
honorantib⁹ insinuat dīcēs. **C**ū cos
gnouissent dēū non sicut dēū glorifi
cauerūt aut gr̄as egerūt: s; evanue
rūt in cogitationib⁹ suis. **E**cce ē pec
atū z causa peti: ex q̄ quid sequatur

Gregoriane exceptiones.

adiungit. Et obscuratum est insipiens cor quentium soueategist: ut q̄ malum sciens eoz dicentes enim se esse sapientes stulti perpetrat deinceps iuste in alijs etiam sancti sunt: et mutauerunt gloriam incor nescientem cadat. Hoc quodque agit ut cul ruptibilis dei in similitudine imaginis pis culpe feriant: quatinus supplicia corruptibilis hominis et voluerunt et quas sion peccatum ipsa incrementa virtutis drupedum et serpetum. Ecce est petrum et nimis iusto iudicio augeri culpa pena petri. Sed peccatum solumente et pena petri esset si non adhuc ex hoc petro et mutari: ut ad feriendum alterum quinque cumu letetur. Hinc rursus de quibusdam pau alio sequeretur, nam post infidelitatem eos lus dicitur. Ut impletum petra sua sp. Hinc ruz subdit, Propterea quod tradidit illos voce angelica Joanni dicitur. Qui nocet deo in desideria cordis eorum: in impietate adhuc: et qui in sordido est sor dicia: ut ztumelias afficiat corpora sua defecat adhuc. Hinc David ait. Ap. in semetipis. Qui igit cognoscentes pone iniqtatem super iniqtatem iporum: et deum non sicut deum glorificauerunt ex eo non intrant in iusticiam tuam. Hinc per Deuteronomium dicitur. Et vinea sodomae etiā sunt ut ad cultum serpentum et volvitur vinea eorum: et appago eorum ex gomor crū laberent. Sed quod per hanc etiam ceteritatem vobis ad immundiciam et carnis ritudinem in ipsis. Furor draconum vi num eorum: et furor aspidum insanabilis etiā cecitas procedenti intellectui et peccatum est et pena peccati: subsequenti vero non habet iam quodcumque signata in thesauris meis. In die visionis reddam eis. Quia mala eorum narraverunt et in illico adiunxit. In epo

re quod lapsus fuerit pes eorum. Ecce atrociissima illoz facinora describuntur et tamē ad diem ultioris adhuc subservient ut cecata mens etiā in alijs labefact: ut quod prius sciēdo rebelles sunt, postmodum ut nesciat ercent: sicut dicitur sed sustinerunt adhuc deus infidelibus et libricis quod cognoscentes deum non sicut deum glorificauerunt. paulo post addidit. Tradidit illos deus in reprobū sensus ut faciat que non co veniunt. Quis enim glorificare noluerunt quod cognoverunt/ reprobo sensu traditi adhuc reliqui sunt ut nescierint etiā pēcare mala quod faciebāt.

Rom. i.

Hoc autem nobis cum tremore consistit et quod iustus et omnes deus cum procedenti peccatis irascit: permisit ut cecata mens etiā in alijs labefact: ut quod prius sciēdo rebelles sunt, postmodum ut nesciat ercent: sicut dicitur sed sustinerunt adhuc deus infidelibus et libricis quod cognoscentes deum non sicut deum glorificauerunt. paulo post addidit. Tradidit illos deus in reprobū sensus ut faciat que non co veniunt. Quis enim glorificare noluerunt quod cognoverunt/ reprobo sensu traditi adhuc reliqui sunt ut nescierint etiā pēcare mala quod faciebāt.

Moralium libro xxxv.

Et qui cognoscentes deum peccatum naturam. Omne quod debet quadrupliciter intelligi: cōmiserit: cecant potest qualitate distinguunt: si autem mala etiā ne intelligat quod amittunt. Prior se aut bona bene: aut mala bene: aut tamen ergo peccati merito peccatorum subseruit peccatum et pena peccati.

De quadriginta dicendi qualitate. Moralium libro xxxvij. Capitulum ii.

Emine eorum immutatur natura

Falez usum in cuiussum qui est et supbie intelligendo cōmiserit: cecant potest qualitate distinguunt: si autem mala etiā ne intelligat quod amittunt. Prior se aut bona bene: aut mala bene: aut tamen ergo peccati merito peccatorum subseruit peccatum et pena peccati.

Super epi. Pau. ad Ro. LXXVI

Job. 5.
Mat. 15.
Rom. 1.

dicit eū res quiescēt suadet. sicut scri-
ptū est. **H**ic dīc deo t morere. **B**ñ bo-
nus dī: cū recte recta p̄dicant: sicut
Narbēus ait. **A**git p̄niām: a pro-
p̄nq̄bit cū regnū celoz. **M**aluz bñ
dicit: q̄ p̄ os dicētis idcirco ritum
erpm̄k: vt reprobef: sicut **P**aul⁹ ait.
Femine eoz immutarūt naturalēm
vsum: in eū vsum q̄ est ī naturā. quo
loco exērāda quoq̄ viroz facinora
subditēs: honesta narrā-
vit: vt m̄itos ad honestatis formam
inhonestā narrādo revocaret. **D**ale
aut bonū dī: cū rectū aliqd recto stu-
dio nō ōnōs voso. vel sicut **L**ay
phay ait. **E**xpedit vñ mori p̄ p̄plo:
vt nō tota gens pereat. **B**onū q̄ppe
sed non bene locutus est: q̄ dum cru-
delitatē necis appetit: redemptoris
gratia p̄petauit.

Moralū lib. xx v. 7 in homelia. xj.
sup **E**zech. **D**e obduratioē reprobo-
rum v̄l damnatioē.

Cap. iij.
Ignoras q̄m̄ benignitas dei ad
pniam te adducit. **S**epē venit
vt lugna petores expectat clementia:
in maiore cordis p̄sillant cecitate. q̄s
tanto districtor sequit̄ shia. q̄nto pec-
cantiō eis magna est p̄rogata patiē-
tia. q̄a diuina leueritas eo iniquum
scr̄ punit/quo diuinus peccat. **M**i-
sericors q̄ppe de⁹ ad pniam t̄ps no-
bis relaxat peccantib⁹. **S**ed cū eius
ḡe patiētā nos ad augmentū vertis-
mus culpe: **B**īm̄ t̄ps q̄d ad parcen-
dū pie dispositū districtor ad ferien-
di vertit. vt cū reverti q̄s etiā spacio
epis accepto nō uenit/ per h̄ mala sua

tuit si querit voluiss. **U**nū scriptū est
Ignoras q̄m̄ benignitas dei ad pes-
nitentiā te adducit. **H**ec m̄duriciam
aut tuā t̄ cor impenitēs thesaurizas
tibi iram in die ire t̄ reuelatiōis iusti-
iudicij dei. **D**e benignitate ergo omni-
nipotētis dei ira sibi in die ire reprob-
us thesaurizat: q̄ dū ad penitēdūz
t̄pus accipit: vt ad peccandū exhibet:
ipm̄ remedū gracie vertit in augmen-
tum culpe. **V**ni t̄ om̄ps de⁹ q̄ colla-
ta remēdia sp̄icit ad augmentū cul-
pe trahi ipam̄ benignitatē quā cōtu-
lit in iudicij districtorē verit: vt inde
post ampli⁹ feriat vnde mō ampli⁹
expectat: t̄ q̄ hō desererē malum nō
vult vt vivat/ augeat vnde moriat.
Moralū lib. xx viii. **D**e intēctione in
bono opere.

Copitulum. iii.

Qui reddet vnicuiq̄ fm̄ opera **Roma. ii.**
Oneus. **S**icut aliqua fabrica co-
lumnis/colūne v̄o basib⁹ innititur:
ita vestrā in virtute/ virtutes aut in
intima intētōe subsistunt. **B**ases q̄p-
pe vniuersitatis sunt anic intēctiones
sue. **E**t q̄a scriptū est. **F**undamentū **Co. iiii.**
aliud nemo p̄t ponere p̄ter id quod
positū est qđ est christ⁹ **J**esus: tūc ba-
ses in fundamēto sunt: cū intēctiones
noſtre in xp̄o reborātur. **N**imiq̄ em̄
quālibet summa op̄s inanis facim⁹;
si intēctiones cordū noſtrorū premia-
vere vite que in christo est nō regrāt.
Unde cum districtū iudicem̄ **Paus.**
luso describeret/ t̄ actionū bona nar-
rare dicēs. **L**ui reddet vnicuiq̄ fz
opera ei⁹. **D**is qđem qui fm̄ patien-
tiam boni op̄is gl̄ia⁹ t̄ incorruptio-
nem: q̄r nominata boni op̄is patien-
tia quasi totius electe actiōis fabriēā
dixerat subtūlū illico vbi bases eius
v̄tētū augeat: p̄ qđ ea diluere pos-
sem fabrice p̄fiteret exq̄sūt dicens.

Gregoriane exceptiones

Gloria et honor et incorruptionem dū est q̄ tutior via sit vt bonū quod
q̄rentib⁹ vitā eternā. **A**c si opte dice- q̄sq; post mortē suam sperat agi per
ret. **E**t si qdā patientaz boni opis alios/agat dū vivit ip̄e p̄ se. **B**eat⁹
ostendit/gliam et incorruptionē nō q̄ppe est liberū exire/q̄ post vincula
recipiū. **I** intentiones cordis .i. bas libertatē querere. **D**ebe⁹ itaq; pie
sens seculū vel q̄a iam conspicimus
videlicet deus vel honeste vite edifi defluxisse tota mente cōtempnere/q̄
ciū nō inhabitat: qđ extra se posituz tidianā deo lachrymaz sacrificia/q̄t
non ipse sustentat.

Moralium lib. xvii. **D**e distatia stias immolare. **H**ec nāq; victima
diuine ac humane k̄utis. **L**a. v.

Rom. iii. **U**nū ipse iustus et iustificans singulariter ab eterno interitu alien
supne patric electi par- saluat/que nobis illā mortem vngie
ticipatiōe vere lucis que deus est lu- nti p̄ mysteriū reparat. **Q**ui licet sur
mē vocari solēt: sed ille lumē illuminat/ mors ei ultra nō dominabit/tn in se
nās istū lumen illuminatū/ sicut scri- ipo immortaliter et incorruptibiliter
ptū est. **E**rat lux ta q̄ illuminat om- viuens pro nobis iter in hoc mysteriū
nē hominē veniente in būc mūdum sacre oblationis immolaſ. **E**ius
Istis aut̄ tantummodo dicit. **G**los q̄ppe ibi corpus sumit: eius caro in
estis lux mūdi. **P**articipatiōe iusti populi salute parti/eius sanguis nō
tie que de⁹ est: illi iustitia nūcupant, iam in manus infideliū. sed in oratione
sed ille iustitia iustificans: illi iustitia deliū fundit. **H**inc ergo pensamus/
iustificata. **D**e deo q̄ppe dicitur. **U**t quale sit p̄ nobis hoc sacrificiū qđ p̄
sit ip̄e iustus et iustificans: ip̄e k̄o dī. absolutiōe nostra passionē vnigens
cūt ut nos efficeremur iustitia dei in tī filiū semp̄ imitat. **Q**uis em̄ fidelū
ip̄o. aliter ergo venerandū est lumē habere dubiū possit in: ip̄a immolas
illuminās: aliter lumē illuminatum tīois hora ad sacerdotis vocē celos
aliter iustitia iustificans/aliter iusti/ aperiri. **I**n illo Iesu xp̄i mysterio an-

De Hostia saluta. (ta iustificata gelorūz choros adesse. summis ima-
ri. **I**n dialogo lib. iiiij. **C**ap. vi. sociari. terrā celestib⁹ iungi. vnū qđz

Rom. vii. **O** iustus resurgēs ex mortuis dam et visibiliō et invisibiliō fieri
iam non moris. **C**redendū est. **S**ed cum hec agimus necesse est ut
sacram oblationē salutaris hostie nō nosmetipos deo in cordis p̄tritione
solū viuentes adiuuare/verū etiam mactemus: q̄a q̄ passionis dñice m̄
mortuis: si insolubiles culpe nō fueritū celebremus/ debemus unitari
tint ad absolutionē multū prodesse/ qđ agimus. **T**ūc em̄ vere pro nobis
ita ut hoc nōnuq̄ ip̄e defuctoz anie deo hostia accepta erit: cuz nosipos
videant expetere. **S**ed sciendū est qđ **D**oraliū li. ix. (hostiā fecerim⁹.
illis sacre victimē mortuis p̄fūt: qui **O**r redemptor simila morte sua du-
bic viuēdo obtulerunt ut eos etiā plā nostrā destruit. **C**ap. viij.
post mortē bona adiuuēt q̄ hic p̄ ip̄- **Q** uod moriu⁹ est p̄tō mortu⁹
sis ab alijs sūt. **I**nter hec sūt p̄san **Q** uest semel. **N**os qm̄ et a deo in-

Nota:

Buper epi.pau.ad Ro.LXXVII

te recessimus et carne ad pulucrē re
dimus/pena duple mortis astringe
mur/z flagello vindictę p culpa q̄tis
die atterimur. Sed venit ad nos q̄
p nobis semel sine culpa sola carne
moreret/q̄ simpla suaz duple nostre
piungeret/z nos ab vtraqz morete li-
beraret/de qua p Paulus dicit. Ex
mortuis est p̄cto mortuus est semel

Moralium,xiiij. De pugna ten-
tionum.

Cap.vii.

On regnet peccatus in vestro
mortali corpore. Non potest in
hoc vita posito homini tentatio de-
esse peccari. H̄z aliud est peccato ten-
tanti resistere aliud est dominati ser-
uire. Num q̄ppe peccati dominium
z regnum a discipulorū cordib⁹ repel-
lebat aplus cum dicebat. Nō regnet
peccatum in v̄o mortali corpore. Non
enī ait nō sit sed nō regnet/q̄a nō es-
senō pōt:nō aut̄ regnare in cordib⁹
bonorū pōt.

Moralium lib.xir. De Terrenis seu
spiritualib⁹ studijs.

Cap.ix.

Humanus dico ppter infirmita-
dors vocis
cxi mysteria
tice, summa
tung, rati
nusib⁹ in
us necesse
vōlē permi-
sione entit
ebomus inca-
vere postr
posta ferme
la mortalis
et p̄to mā-
qui z dāqz

biliores vos bēat sācta libertas:q̄s
in carne validos habuit v̄lus frēne
Moralium lib.xxir. (voluptatis.
De Gratia diuine disp̄satiōis.ca.r:

Unde adiacet mihi/pficiere aut̄ Rom. vii
bonū nō inuenio. Si lactatum
semen in terra post pluviā gelu p̄mu-
tur q̄ foras citius apparere repellit
eo intus fecūdius radicat. z q̄ v̄ta
p̄gredi cogit multiplicari.q̄a cu; ab
immature ortu restringit:in conce-
ptionis sue tarditate lata tū ad fru-
ctuz vberius implef. Sic dñs miro-
mō pectoris nostri terrā ad suscipiēs
da r̄bi semina prius p̄ occulte gras-
cie pluviā infūdit/ z postmodum
ne in cōceptis v̄trub⁹ immoderati
pfluat/disciplina itume disp̄satiōis
quasi glacie premit. vt quam p̄cepta
gratia pluviā irrigat/etia discipline
rigor: astringat/ne si aut̄ anteqz debet
aut plusqz necesse est p̄ceptas v̄tutes
p̄ferat/fruges in herbā vertat. Si i
viri iusti aut anteqz debent/aut plus
qz debet pficiat/p̄fecit suū magnis
tudinē in elatiōis defecru cadūt. Vl
deam⁹. Paulus infusa terra quāta
discipline glacie p̄ssus ait. Velle ads-
iaceat mihi:pficiere aut̄ bonū nō inue-
nio. Qui enī velle habere sc̄ assertit/
iā p̄ infusionē gratie q̄ in se lateat ses-
tina ostēdit. H̄z dū pficiere bonum
nō inuenit/p̄fecto indicat fīta illum
mitates carnis vestre.sicut exhibui-
sta mēbra vestra seruire immundi
cie z iniqtati ad iniqtatē:ita nūc er-
bibete mēbra vestra seruire iusticie
in sanctificationē/eoz,p̄culdubio in
firmitati z descendit ac si eis aptius
diceret. Si neqz apl⁹ potestis saltē
taleſ estoſe in fructu bonorū/quaſes
fūltis dudū in actione v̄tioz:ne de

patientius potat.

Gregoriane exceptiones

Moralium libro. xix. De Utilitate infra summa et supra in finia in quo
tentationum.

Cap. x. dam medio anima lib: af.

Ro. viii. Ideo aliam legem in membris Moralium libro. xv. De spirituali
Umeis Tunc bene exterius eus conuersatione.

Capitulum. viii.

stodimur/cu p dispelatione dei tole
rabiliter tentamur exterius aliqui vi
tis: aliqui pressuris Nam eis quoqz celis ponunt/eruntqz conuersatio in cel
qz viros nouini? fuisse virtutem tenta est: et cu carne sūr adhuc quasi in car
tiones et certamina nō defuerit vittio ne iam nō sunt: qd nulla carnis dele
rum. Hinc est enim qd ad consolationes cratiōe pascunt: unde qbusdā dicit,
nostrā beat⁹ Paulus p̄dicat: egredies autē nō estis in carne sed in spi
giis de se qdam talia pdere dignas
ritu. Neqz em in carne nō erat q maz
dicēs. Ideo aliam legē in membris ḡstri epistolās et exhortatiōis eloqua
meis repugnātez legi mentis mec et suscipiebat: h̄z quasi tā nō in carne et
captiuū me ducent et in lege peccati se est: d amore carnaliū nibil habere.
q̄ est u: membris meis. Ad ima q̄ppe In homelia sup Euāgeliū. Ma
trabit caro ne extollat spūs, et ad sūs infestauit se Jesus. De arra eterne
ma trabit spūs ne p̄sternatur caro. hereditatis.

Capitulum. viii.

Spiritu leuat ne iaceam⁹ in infinis M Emissus debem⁹ qd de sancto Romi
caro aggrouat ne extollamur ex suis spiritu dicat beat⁹ paulus. Si
mis. Si sine subleuante spū nos ea quis spiritū xp̄i nō habet/bic non est
eo tentaret: pfectione peccatum tenet⁹. Quasi quidā titulus est diuine
tatiōis sue in ima deinceps. Rursus possessiōis iste spūs amoris. Nunq
do si nō tentante carne ad summa nos spm xp̄i habet; is cui⁹ mente odia dis
spūs subleuaret in subiecto casu nos dipant: elatio inflat: ira usqz ad diu
ipsa peius subleuatione p̄sterneret. sionē menti exasperat/avaritia cruci
Hed sit certo moderamine ut dum ciat/luxuria enervat. Pensate q̄ sit
vnusqz sanctor̄ iam q̄de: interius spūs xp̄i. Profecto ille qui facit ami
ad summa rapit: sed adhuc tentat erte eos et inimicos dilig/terrena despī
ri⁹/nec desperationis lapsū nec elati⁹: p celestib⁹ esuari/carnes; ppter vi
tiōis incurrit/q̄niā nec exterior tē tia cōteri/mentē a cōcupiscentiōis fre
ptatio culpā p̄ficit/qd iterioū itētio nari. Si ergo vult⁹ ins cognoscere
rursus trahit. nec rursus iterioū itētio possiſsionis dei/personam perpendi
terioū humiliat dum grauat. Sicqz dirimus: voce veridica paulus clas
magnō ordine cognoscimus in interiore. Si quis spiritum xp̄i non ha
bit: bic nō est ei⁹. Hec aperte dicat.
xi defectu qd sum⁹. Et modo nec de virtute qdquā extollit de
sigis: vi nec de virtute qdquā extollit de tur/de diuine claritatis specie post
beat⁹: nec de temptatione desperet/quia modum non letatur.
dū spūs trahit et caro retrahit/subtili

Moralium libro. x. et xii. De libertate iudicii inmoderamine bene operandi.

Capitulum. viii.

Hypér epi. ad Ro. LXXVIII.

Ibidem. **D**on accepistis sp̄m fuitus ite-
fu^o fuit/q̄ nō amore filij obseq̄batur
dño/s timore seruili. **L**ex nāq̄ sub
vlt̄is p̄secutioe populū tenuit, vt
quisq̄ sub illa peccaret, p̄in^o morte
pumret/nec iſachistica plebs ex amo-
re/s dño fuitbat ex timore. Nūq̄ at
impleri iustitia p̄t q̄ timore/q̄ iur-
ta iōanis vocē: p̄fcta caritas foras
mitit timore. **P**aul^o ergo filios ad
optuōis p̄solat d.c̄s. Non accepistis
sp̄m fuitus ite p̄ in timore/s accep-
stis sp̄m adoptionis filioꝝ in q̄ cla-
mam^o abba pater. **J**ust^o em̄ esse nō
valit in p̄spectu dei/qui c̄i non per di-
lectionem/sic p̄ formidinem seruit.
Moralium libro. viii. De consola-
tione penitentiū. **C**apitulū. xv.

Ro. vi. **D**ns lūt 2digne passiois bnius
n̄cōporis ad futurā gl̄iam. **E**le-
cu q̄q̄ cū hui^o mūdi aduersa patiūt
cū honestatis etiūmelias/rex dñā:
crucia^o corporis tolerat/esse ḡua q̄
b̄ exercen^t pensat/sz cū mentis oculū
ad cēne patrie p̄siderationē tendunt
et p̄spitione p̄mū q̄ sit leue quod pa-
tienti inueniūt. **Q**uod enim valde
est importabile ex dolore ostēdit/con-
sideratioe p̄uida ex remuneratioe le-
rigat. **H**inc est q̄ paulus semper se
ip̄o robustior ꝑ aduersa erigit: q̄a ni
miz finē sui opis p̄stolat. **G**raue nā-
q̄ quod sustinet estimat/sz hoc leue
p̄ p̄mū p̄siderationē p̄slet. **I**p̄e q̄pp̄e
q̄ sit graue q̄ patiūt indicat/q̄ in car-
ceribꝫ abūdantius/in plagiis supra
modū/un mortibꝫ frequēt se fuissit te-
stat: q̄ a iudeis q̄niques q̄dragenas
yna min^o accepit. q̄ ter virgis celsus
semel lapidat^o est ter naufragiū pas-
sus.nocte ⁊ die in p̄sido maris fuit
bñ p̄ paulū d.: **C**anitati ei creature

q̄ picula fluminū/latronū/ex genere/
ex ḡcibo/in ciuitate/in solitudine/in
mari/in falso fratribꝫ p̄luit. q̄ in la-
borē ⁊ crūna: in ieiuniis multis/in fas-
me ⁊ furi: in frigore ⁊ nuditate labora-
uit. q̄ sors pugnas/int^o timores sus-
tinuit/q̄ vltra vires grauatū se esse
asserit dicēs. **S**upra modū grauati q̄. **L**o: 4

Jo. iii. **E**cclia viuere. **S**ed quomō remunera-
tiōis luctheo sudore tāt laboris ter-
gat ip̄e denūciat dicēs. **E**xistimo q̄
nō lūt 2digne passiois bnius temp̄o
ris ad futurā gloriam que reculabis
tur in nobis. **F**inēm itaq̄ operis p̄-
stolarur: ⁊ dum p̄fectum remunera-
tiōis p̄siderat/vile estimat q̄ pene b̄.

Mora.li.iij. ⁊ viij. (ficiēs aborat.

De viculīse mortalitat^o. **C**ap. xvij.

Viculan creatura subiecta ē nō

Ro. viii.

Volēs. **P**rec: ⁊ illas molestias.
quas electi dei patiūt in mīcē intes-
rius: grauibo necessitatis ⁊ corruptis
omis vincul̄ astringūt exteri^o. **E**suo-
rire q̄pp̄e: suture clacēscere vicula cors.
ad cēne patrie p̄siderationē tendunt
ruptiōis sūt/q̄ s. solvi neq̄ūt nisi cū
illa imortalitat^o glia mortalitae n̄a
tūt inueniūt. **Q**uod enim valde
p̄mutat. **R**epletus enim refectione
nibus corpus ne c̄ tenuatum deficit
at. extenuamus abstinentia ne nos
wiga^o. **H**inc est q̄ paulus semper se
repletum premat. **E**legatamus hoc
motibꝫ ne situ immutabilitatis in-
tereat:sz citi^o h̄ collocādo sistim^o nei
ipa sua vegetatioe succubai. **A**dīus
mēto h̄ vestū tegum^o ne frig^o interi-
mat ⁊ q̄sita adiun. c̄ta p̄jūcīm^o ne cas-
lor exurat. **T**ot igī diversitatibꝫ oce-
currentes q̄d agimus nisi corrupti-
bilitati fūimus; vt salte n̄stiplicitas
ipensi objeci corp^o sustineat q̄d aue-
tas infirme mutabilitat^o. **G**uat: **U**n-
ius.nocte ⁊ die in p̄sido maris fuit
bñ p̄ paulū d.: **C**anitati ei creature

Gregoriane exceptiones

subiecta est nō volēs: sed ppter eius qui
subiecit in spe: qaz ipa creatura libe-
rabit a fuitute corruptiōis in libera-
tate glie filiorū dei. **E**lanitati quippe
creatura nō volēs subdit: qā homo
qui ingenite pstatū statū volens de-
seruit pressus iuste mortalitat̄ pō de-
re nō volēs mirabilitat̄ sue corruptio-
ni seruit. **S**z creatura hec tūc a fuitute
corruptiōis cruta eripit: cū ad fi-
liorū dei gliam incorrupta resurgens
ad subleuans: et dignitate libertatis ac
cepta in filiorū dei gliam vertit: quia
vnta deo p spm qli h ipm qd creatu-
ra tralisse ac subegisse declarat. **E**les-
tos em nūc pena corruptiōis aggra-
vat: sed tūc incorruptiōis glia exal-
tat: et qz ad p̄sentis necessitatis pon-
dera nūc in dei filiis de libertate nūc
nihil ostendit: tantū vero ad subsequē-
tis libertatis gliam tūc in dei familiis
de seruitute nibil apparet.

In homelia secunda tertia et q̄rta
super Ezechielem. De glorificatione
elector. **C**apitulum. xvii.

Ro. viii. **T**psa creatura liberabit a scrui-
tute corruptiōis in libertatem
glorie filiorū dei. **D**ū in p̄senti seculo
ad hoc nobis metis repugnat cor-
ruption: nequaq̄ ad dū laudādū si-
ue replanduz pfecte libertatē mētis
obtinere possum: sed post p̄ sensu se-
culuz ad verā libertatē quenamvis.
Tūc em nobis vera libertas erit cū
ad gliam filiorū dei adoptio nra pue-
nit. **D**ēs enī electi qñqz in celestem
patriā cōgregabunt: et in deo quē vi-
debūt immutabunt. **T**ūc pfecte cor-
pus redēptoris omnis m̄ltitudo san-
ctorū efficiet: et vidēdo incorruptionē
nulla corruptiōe tenetis iuris. **Pau-**
leyocē dicētis. **N**on creature libera-

bitur a fuitute corruptiōis in liberta-
tem glie filiorū dei: et qz tūc inberebūt
vt de eis de corruptiōe qz p resurre-
ctionē vincit nibil ī in suo sc̄o amos
re tradicat: sed vnta glie sui redem-
ptoris fiat. **T**ūc itaqz oēs eleci in ce-
lestia subleuanti et oipotenti dño capi-
ti suo vnti laudes oīum liberatorū li-
bere reddēt et resonabūt: et deū sine
fine laudabunt: cū viderint sine fine
quem laudabūt.

Moralū libro. iiij. Et in homelia
super euangeliu; **S**i qz diligit me.
Quid est qz spūs sanctus postulare
memoratur. **C**apitulum. xvii.

Ipsa spūs postulat p̄ nobis ges Ro. viii.
mitib⁹ enarrabilib⁹. Spūs lan-
ctus greca locutiōe paraclitus dicit:
qd lat. na psolator veladuocatus in-
terp̄taſ. qui idcirco aduocat⁹ dī: qā
p̄ errore delinqūtiū apud iusticiā
patr̄ interuenit. **C**onsolator aut̄ ideo
vocat: qā de peccati p̄perratiōe me-
rentib⁹ dū spem venie p̄parat ab affli-
ctione tristicie mētē leuat. **Q**ui vni
substātē cū p̄z et filio exorarc p̄ de-
linquētib⁹ p̄biceſ: quoniā eos qz re-
pleuerit exorātēs facit. **V**n et Paul⁹
dicit. **I**psa spūs postulat p̄ nobis ges
mitib⁹ enarrabilib⁹. **M**inor ho est
qui postulat: qz qui postulaſ. **Q**uo g
spūs postulare dī: q̄ minor est. **N**eſqz
qz igitur postulat qui equalis est: sed
postulare dī: quoniā ad postulandū
eos quos repleuerit inflamat.

Moralium libro. xx. De prescien-
tia dei. **C**apitulum. xix.

Olos p̄scivit et p̄destinavit cō-
p̄s formes fieri imaginis filij sui.
In scriptura sacra qdā d̄ deo indigna
dicūt: q̄ ab būamis in illū q̄litatib⁹ ex-
trahūt: dū ad iurūtāt̄ nre nra des-

Buper epi. pau. ad Ro. LXXIX

scēdit. Dicit enim p̄sciēs sicut de illo
aut apls q̄s p̄sciunt et p̄destinavit con-
formes fieri imaginis filij sui: cū pre-
sciētia nō possit ēē deo. Prescire enim
dī q̄ vñāquāq̄ rē añōveniat videt:
et id qđ futurū est p̄usq̄ p̄sens fiat p̄
videt. Deo ergo quō est p̄sci? dū nul-
la nūl q̄ sūt futura p̄sciāt? Et scim⁹
qđ deo futurū nihil est: ante cui⁹ ocl̄os
p̄terita nūl sunt/ p̄sentia nō trāseūt/
futura nō veniūt q̄ppe q̄r om̄e quod
nobis fuit et in ei⁹ p̄spectu p̄sto ē:
et om̄e qđ p̄sens est sciri p̄t poti⁹ qđ p̄
sciri. Et tñ q̄ ea q̄ futura nobis sunt
videt: que tñ ipsi semp̄ p̄sto sunt: bus-
mano mō p̄sciūs dī: q̄uis neq̄q̄ sū-
turū p̄uideat qđ p̄sens videt. Nam et
q̄cunq̄ s̄t in eternitate ei⁹ nō ideo vi-
dens q̄ sunt/ sed ideo sunt q̄r vident.
In deo ḡ nec p̄terita nec futura repe-
riri queūt/ s̄t cūcta mutabilitia imuta-
bilis durat: et q̄ in sc̄pis simūl existere
nō p̄nt/ illi simul oia assistūt. Nibilq̄
in illi p̄terit qđ transit: q̄r in eternitate
ei⁹ mō qđaz incōprehēsibili cūctava vo-
lūmina seculū: už trāseūtia manent
currentia stant.

Moralitū libro. xxij. de gratia nos-
tri redēptoris. Capitulum. xx.

Q̄d etiā interpellat pro nobis.
Unigenit⁹ dei fili⁹ hō fact⁹ p̄
nobis būanā i se naturā suscepit: ve
q̄ puro boi via redēci fieret p̄ hominē
ad deū/ via redēci nō potebat
deū. Lōge q̄ppe distabam⁹ a iusto et
imortali/nos mortales et iniusti. Sz
inf̄ imortale iustū et nos mortales et
iniustos apparuit mediator dei et ho-
minū mortal⁹ et iust⁹: q̄r mortē habe-
ret cū boib⁹/ et iusticiā cū deo. vi q̄r p̄
ima lōge distabam⁹ a sumis/ i se ipo-
vuo iūgeret ima cū sumis: atq̄ ex eo

nobis via redēci fieret q̄ summis
suis irma n̄a copularet. de q̄ p̄ Joan
n̄c apl̄m dī. Si q̄s peccauerit aduo-
cati babem⁹ ap̄d patrē ieluz ch̄ristū
iustū: et ip̄e est p̄cipiatio p̄ p̄ctis n̄ris.
nō p̄ n̄is aut̄ tim⁹/ sed et p̄ ton⁹ mūdi.
De q̄ Paul⁹ apl̄s dt. C̄brisi⁹ Jesus
q̄ mortu⁹ est p̄ nobis/ imo q̄ et resur-
rexit: q̄ est in dextera dei: q̄ etiā inters-
pellat p̄ nobis. Unigenito em̄ filio p̄
boib⁹ inf̄pellare est ap̄d coeterū pa-
trē se ip̄m boib⁹ dcmōstrare. Li q̄ps
pe p̄ būana natura rogasse: est eadēz
naturā in diuinitatis lucē celsitudine
suscepisse. Interpellat igitur p̄ nobis
dñs nō voce/s; miserationē. q̄r qđ dā-
nare in electis noluit/ suscipiendo libe-
rari. Moralitū libro. x. De (rauit.
charitate. Capitulum. xxj.

Q̄rtus sum q̄ neq̄ mors neq̄
Ro. viij.
Q̄ vita neq̄ angeli neq̄ creatura
alia poterit nos separare a charitate
dei. Quisq̄s in solo eternitatē desis-
derio figūt/ nec p̄spēritate attollitut/
nec aduersitate quassat. Dū nil habz
in mūdo qđ appetat/ nihil ē quod de
mūdo p̄timescat. Hinc ei Salomō p̄uerb⁹
ait. Nō p̄tristabit iustū q̄cqd ei acci-
derit. Hinc itep. dt. Iul⁹ q̄si leo q̄fi
dēs absq̄ terrorē erit. Tāto em̄ q̄sq̄
pleni⁹ a se p̄suorē q̄ ex mūdo est abh̄
cit/ q̄nto in semetip̄o veri⁹ mūdi cōs-
cupiscētia vincit. Absq̄ terrorē pau-
lus in corde req̄escebat/ qui dicebat.
Cert⁹ sum em̄ q̄ neq̄ mors neq̄ vi-
ta neq̄ angeli neq̄ p̄ncipat⁹ neq̄ ins-
tātia neq̄ futura neq̄ fortitudo ne-
q̄r altitudo neq̄ p̄fundū: neq̄s crea-
tura alia poterit nos separare a charitate
dei: q̄ est in xp̄o ielū dñō n̄o. C̄bari-
tas q̄ppe dei mentē quā simel cepit a
dilectionē mūdi fundit⁹ occidit. et hāc

Gregoriane exceptiones

tato valenti in auctoritate erigit/qn: uerem esse cognoscit. **Un** per Paus
eo et insensibili ptra reddit.

Moralium libro. xxii. et in homine deas deo. Respōdere deo non posse
lia. viii. sup Ezechielem. De appella/ conuincit/ qui homo nomina/ quia
tione dei. **C**apitulum. xxij. per hoc qd de humo sumpt est iudi-

Rom. ix. **O**dīst qui est sup omnia benedictus in secula. In scriptura sacra
Actus in secula. In scriptura sacra **U**n hoc quoq; apote subiungit. Tel,
aliquā de nūcupatiue aliquā hō essen- qd dicere ei potest: cur ita facis? **A**ur
tialiter dī. Nūcupatiue dī sicut ad- toris facta semp indiscussa veneran
da sunt: quoniam iniusta nequaq; esse. **N**ota:
Exo. vii. **M**osyens ait. Ecce p̄sticui te dēū p̄ha- raonis. Essentialit autē dē dī sicut possunt. Rationē qui p̄de occulto
ad cūndē ait. Ego sum dē p̄tis tūt: eius cōsilio querere: nibil est aliud qd
deus Abrahā/ de Isaac/ de Jacob. **U**nibūs Paul⁹ apls de hō nūcupatiue
cōtra eius cōsiliū supbire. **U**n ergo
factoy causa non dephendit/ restat
ut sub factis illius cū humilitate tas-
ceat: quia nequaq; sufficit sensus car-
nis ut secreto penetrat maiestat⁹. qui
ergo in factis de rationē non videt/
infirmitatē suā cōsiderās/ cur nō yl
nō p̄t. **R**ursum alibi idē apls volēs
aduersat et extollit super omne qd dī
deus/ aut qd colif. Deus ei aliquā dī
ci et homo p̄t: deus hō colipur⁹ hō
nō p̄t. **R**ursum alibi idē apls volēs
discernere. **D**e redēptore nō locur⁹
est dicēs. **Q**uorū p̄ies et ex qd chri-
stus fīm carnē: qui est sup omnia de
bādīct⁹ in secula. **Q**ui enim nūcupatiue
dī deus in omnia: qui hō essentialiter
dē sup omnia est. **G**it g ostendere
ret xp̄m naturalē deū: nō hō deum
enīmodo/ sed deū sup omnia esse me-
moravit. qz et elect⁹ qsq; vel in exēplo
iusticie p̄rogādo posīt⁹ dici deus p̄t:
sed inter omnia quoniam nūcupatiue
deus: christus autē deus est sup oīa;
quia naturaliter deus.

Moralū lib. ix. **D**enō murmurā
do in aduersitate. **C**ap. xiiij.
Rom. ix. **O** Homo tu qd es qd respondeas
deo: cū oīpōrēs dē duris nos
percussionib⁹ et aduersitatib⁹ pulsat/
homo seipm p̄siderans tacet: et diuis
na iudicia discutere metuit. qz se pu-

In homelia q̄ta secūde partis su
per Ezechielem. De fine duorum te
stamentorum. **C**ap. xiiij.

Enīs legis christ⁹ ad iusticiam Rom⁹
vñ nobis mediatorē dei et hominū
nūciauit: et testamentū nouū cūndē
nobis nūciat in eterna claritate ren
tur/ quē iam p̄ nobis cognovimus

Buper epi. Pau. ad Ro. LXXX.

incarnatū. Finis autē vtrōqz xp̄s est: quoniā ipse quē ier p̄dixit in carne apparuit: et idem ipse quē nunc testamentū nouū loquit̄ in gloria maiestatis apparebit: et tunc vtrōqz finis erit cū visus in diuinitat̄ sue potentia cūcta que sunt p̄dicta cōpleuerit. Scriptū nāq̄ ē. Finis legis cbritus ad iusticiā omni credēti. Finis videlicet nō qui p̄sumit: sed q̄ p̄ficit. Tunc etern̄ legē perfecit: cū sicut ier p̄dixerat/ incarnationē apparuit. H̄z ad huc de eius iudicio multa testamentū nouū loquitur: adhuc multa de eius regno narrat: que needuz vide mus impleta. Ecce euangelii quotidie legitur/ vētura vita p̄dicatur. Tunc igitur erit et noui testamentū finis: cū ea que de se p̄misit impleuerit. Finietur eo testamentū nouū/ quia perficit. Nam cū ipse de quo loquitor visus fuerit: eiusdē testamentū verba cessabunt. Quemadmodū enim dñs noster Iesus christ̄ qui cum patre et sp̄sancto p̄sideret in celo legē implavit per mysteriū incarnationis et p̄fecte humanitatis sue: ita testamentū novi p̄missa impletum⁹ est p̄ ostēsam gloriam claritatis sue.

Moralī libro. ix. De repulsione iudeorū/ et vocatiōe gentiū. La. xxv. Rom. xii. Ecclitas ex pte contigit in israel. Predicatores sancti duz recta peccatoribz p̄dicat: quasi stelle tenebras nostre noctis illustrat̄. Dum ergo plebe iudaica in perfidie sue nocte remanente p̄dicatores suos per silenziū intra semetip̄os retinuit/ ecclitas iniquop̄ sensibz celeste lumen abscondit. Sed sacro attestate eloquio didicimus q̄ iudea que nūc deserit ad fidem suū in fine colligeret. Hinc nāq̄

per Esiam dicit. Si fuerit numer⁹ Ela. xi. filiorū israel quasi arena maris: reliquie saluerient. Hinc Paulus ait. Ecclitas ex parte stigit in isrl'donec Rom. xi. plenitudo gentiū intraret: et sic omnis israel solius fieret. Qui q̄ if p̄dicatores suos nunc oculis iudee subtrahit/ sed postmodū ostēdit quasi stellas suas abscondit: et abscondit p̄ ius et post choruscantibus astrorū spiritus: lumen radūs sue perfidie noctē/ et nūc repulsa non videat: et tūc illuminata deprehendat. Plebs autē israelitica que vberint in fine colligeret/ in ipsis sancte ecclie exordiis crudeliter obscurat̄: nam p̄dicatores veritatis resnut/ verba adiutorij spruit. Quod tamē mira auctoris dispēlatiōe agitur: ut nimirū gloria predicatiū que recepta in uno populo latere poterat in cunctis gentibz repulsa dilatetur. Cum cū iudea ad vim persecutio- nis infremuit/ apostolorū vitam dominus in cunctarū cognitione gentium dilatauit: et illa per iudiciz; in mundū captiuia dispergit̄ ista vbiqz per gratiam in honore tendit. Quis enim gentilis? Petru nōset si in solius israelitici populi p̄dicatione res maneret. Quis Pauli virtutes: cognoscet/ nisi būc iudea ad nostras noticiā p̄sequendo transmisseret. Ecce iam qui flagris et contumeliis ab israelitica plebe repulsi sunt: q̄ in mundi fines honorātur. Secreti quippe mira dispēlatione consiliū p̄dicatores suos dñs vnde p̄missi in una gente opprimit/ fecit in mundi cardines inde dilatari.

Moralium libro. vi. ix. Et in dyalogo libro. ii. Unde supra. De oculis dei iudicis. Capitulū. xvi.

Gregoriane exceptiones.

Rom. x.: Quidam incōprehēsibilis sūt iudicēs
Scia dei / et inuestigabiles vie ei⁹
Incōprehēsibilitas diuini iudicij
humani oculo non valit pene
trari quare p̄mū iudea credidit gen
tilitate om̄i in p̄fidie sue obstinatioē
remanente postmodū hoc ad fidē gē
ciliū cor da mollita sūt / iudeorū ins
fidelitas obdurata. Cum em̄ miseri
cor de⁹ gētes traxit irat⁹ iudeā rep
pulit: et illa mollia et penetrabilita s̄z
dei corda iudeorū in insensibilitate
sūt gentiū. Actumq; est ut sicut
dudū ad p̄cipēdāz fidē gentilitas su
erat obdurata/ ita postmodū ad fidē
gentilitate suscepta iudee populus p
fidie torpore dureceret. In paulus
aplus eisdē gentibus dicit. Sicut ali
qñ vos nō credidistis deo/nūc autē
misericordiā secundū estis ppter illoꝝ
īcredulitatē: ita et isti nō crediderunt
in vestra misericordia/ ut et ipi miseri
cordiā cōsequātur. Cōclusit em̄ de⁹
omnia in incōredulitate ut omnū mi
serent. Quā sentētias suā p̄mū qđez
de vocatiōe iudeorū et repulsiōe gen
tiū postmodū vero de vocatiōe gen
tiū et repulsiōe iudeorū subtiliter pen
sans/sez occulta dei iudicia cōpre
hēdere nō posse z̄lderās exclamans
do subiūxit. O altitudo diuinitatis
pietie et scientie dei/ qđ incōprehēsibi
lia sūt iudicia eius/ et inuestigabiles
vie ei⁹. Nemo ergo perscrutari appē
tat cur cum aliis repellit. ali⁹ eligat
vel cur cū ali⁹ eligit. alius repellatur
et egregius b̄tūs paul⁹ subiūgit di
gniam attestāte paulo inscrutabilia
cens. Quis em̄ cognovit sensū dñi Romā
sūt iudicia ei⁹. In his aut̄ h̄bis apo
aut qđ z̄siliari⁹ eius fuit. Valde em̄
scoli ori⁹ questio. Nam david p̄beta incōueniēs esse videt: eius sensū cū
dñi loquī dices. In labijs meis/p̄ quo vn⁹ fact⁹ fuerit ignorare. Sed
nūciāt oia iudicia oris tui Et cum sciendū est qđ sicut supra breviter di
min⁹ sit nosse p̄nunciare/ quid est cū est/sacri vici inq̄stū cū dñi vn⁹

Ps. cxviij

Super epi.ad Ro. LXXXI.

sunt sensu domini non ignorant. Nam isdem quoque apostolis dicit. Quis enim scit bovis qui sunt bovi nisi spissus bovis qui in ipso est. Ita et quod de cunctis nemo cognovit nisi spissus dei. Qui ut ostenderet se nosse quod de cunctis adiutorum. Nos autem non spissi buri mundi acceptimus sed spissi qui ex deo est. Hinc igitur dicit. Oculi non vidit nec auris audivit: nec in cor hominis ascendit quod parvavit deo diligenteribus scilicet nobis a reuelauit quod spissum suum.

Moralium lib. xxi. De concordia duorum testamentorum in sancte trinitate confessione. Capitulum. xxvij.

Rom. xii. tunc confessione. **Capitulum. xxvij.** **Q**ui ipso et per ipsum et in ipso sunt omnia. Diversis temporibus abraham: esayas et iohannes apparuerunt: diversi quidem fuerunt tempore: sed non predicatione. Nam abraham redemptoris nostri passionem significans agnum in sacrificio obtulit / de

Esa. liij. cuius passione esayas ait. Hic uero agnus coram rorente se obtulit non aperientem / et genitatem suam. Nam si quis

Jobi. regi datur / et non datur ei. Ecce ueritas / et sententia dei / deinde in

acutissimum / id est dominum / offert et occidit / sicut subiectum / et spiritus eius / et sicut dominus / sicut potest / ut subiectum / ueritatem sentire / et

deos diruisse putaret illico ueritatem / et causa sententiae / ut / et deos

trinitatis insinuauit addidit; et metuit

eu oculis fines fratre. Qui enim non eos sed eu subdidit unum tria quod dicerat intimeauit. Esayas quod cum laudet de unitate trinitatis aperte seraphim voces exprimens ait. Sanctus sanctus sanctus.

Ac ne tertio secundum noians ueritatem diuine subterfingere videbatur adiutorum. Dominus deus sabaOTH. Qui ergo non dominus dicitur sed dominus deus addidit unum existere quod tertio secundum vocauerat indicauit.

Paulus quod ut operatione sancte trinitatis ostenderet ait. Et ipso et per ipsum et in

Rom. xi.

ipso sunt omnia. Atque ut ueritatem eiusdem trinitatis intumescere addidit. Ipsi gloria in seculo seculorum amem. Qui igitur non ipsi sed ipso subdidit: unum naturaliter tria sunt plenaria innouuit quod superius tertio id ipsum dicit.

In ezechielis homilia. x. f. partis. De mortificacione carnis. La. xx viij.

Ostebro vos per misericordiam Rom. xij.

dei ut exhibeatis corpora vestra hostia uiuentes. Multi sunt in ecclesia secunda positi qui per eum suorum memorie lacrimis maculas lauari. carnem per abstinentiam macerant. nullus se bene actio

nibus miscet. qui hanc idigentibus tribuunt et habere quod non habet non occupiscunt: qui memorie cuncti iudicij semetipos qui die deo sacrificium per lamem per punctionis macerant. Qui inde circa corpora castigant quatinus hoc quod per magistrum genitum de impletat ut exhibeatis corpora vestra hostia uiuentes sanctam deo placenterem. Hostia quod per occidit ut offerat.

Sed hostia uiuens est corpus per dominum affluctum. Quod hostia de te uiuens hauit in virtutibus: et est a virtus occisum.

Hostia videlicet quia in huic mundo est a prauis actibus mortuum uiuens est quia cuncta quod peruersa bona operatur.

Dominalium libro. x. De clara heretico.

Gregoriane exceptiones.

Rom. xij. rum scientia. **Capitulū. xix.**

Du plus sapere q̄z oport̄ sapere
decre. Heretici plerūq; audacter pacē diligētes ad correptionis vba p
de natura diuinitatis tractāt: cum se- siliat/nō debet formidare talem pa
metipos miseri nesciat. nec ea q̄rūt
ex q̄bo semetipos ad humilitatē eru
diāt. mores in tranquillitate disponat
patientia seruit/ lōganitatem erbi
beāt/sz q̄ ultra se sunt pscrutari desi
derāt. Dūq; ad hoc tendūt quod cō
p̄bendere nequeunt/ea cognoscere
negligūt et q̄bus crudiri potuerūt
Qd bñ eoz audaciaz p̄dicatorz egre
gi⁹ refrenat dicens. Nō plus sapere
q̄z oport̄ sapere/sed sapere ad sobrie
Proverbiū. Hinc salomon ait. Prudentie
bio. xxiiij. tue pone modum.

Ro. xij. Moralium libro. xij. Qualiter ve
rā sapientia habere possim⁹. ca. xxx.

Esa. v. **N**olite esse prudētes apud vos
metipos. Ad verā sapientiā nō
possūt venire q̄ fiducia decipiuntur
falle sue sapientie. De q̄bo scriptū est.
Ve q̄ sapientes estis in oculis v̄fis/z
corā yobismetipos prudētes. Un z p
dicator egregius hos q̄s carnalitē sa
piētes inuenierat/ut sapientiā vera
p̄cipērent prius fieri stultos q̄rebat

I. cor. iii. dices. Si q̄s inter vos videat esse sa
piēs in h sclo/stult⁹ fiat vt sit sapiēs
Ac si eis apte dicat. Stulti esse apud
yobismetipos discite/ut in deo ve sapi
ētes esse valeat. Hinc rursū ait. No
lite esse prudētes apud yobismetipos.

Ac si dicot. Qui apud semetipos sa
piētes sūt/ad verā sapientiā puenire
nō p̄nt. Et p̄ semetipam v̄tas dicit
Mat. xj. Cōfiteor tibi p̄f dñe celi z terre: qui
absc̄disti hec a sapiēbu z prudenti
bu z reuelasti ea parvulis.

In pastorali caplo. xlvi. De pacio
sociedade.

Si fieri p̄t qđ ex vobis est/cum
omib⁹ oib⁹ pacē habentes. **Ro. xij.**
Nre. Heretici plerūq; audacter pacē diligētes ad correptionis vba p
de natura diuinitatis tractāt: cum se- siliat/nō debet formidare talem pa
metipos miseri nesciat. nec ea q̄rūt
ex q̄bo semetipos ad humilitatē eru
diāt. mores in tranquillitate disponat
patientia seruit/ lōganitatem erbi
beāt/sz q̄ ultra se sunt pscrutari desi
derāt. Dūq; ad hoc tendūt quod cō
p̄bendere nequeunt/ea cognoscere
negligūt et q̄bus crudiri potuerūt
Qd bñ eoz audaciaz p̄dicatorz egre
gi⁹ refrenat dicens. Nō plus sapere
q̄z oport̄ sapere/sed sapere ad sobrie
Proverbiū. Hinc salomon ait. Prudentie
bio. xxiiij. tue pone modum.

Moralium libro. xij. Qualiter ve
rā sapientia habere possim⁹. ca. xxx.

Nolite esse prudētes apud vos
metipos. Ad verā sapientiā nō
possūt venire q̄ fiducia decipiuntur
falle sue sapientie. De q̄bo scriptū est.
Ve q̄ sapientes estis in oculis v̄fis/z
corā yobismetipos prudētes. Un z p
dicator egregius hos q̄s carnalitē sa
piētes inuenierat/ut sapientiā vera
p̄cipērent prius fieri stultos q̄rebat

I. cor. iii. dices. Si q̄s inter vos videat esse sa
piēs in h sclo/stult⁹ fiat vt sit sapiēs
Ac si eis apte dicat. Stulti esse apud
yobismetipos discite/ut in deo ve sapi
ētes esse valeat. Hinc rursū ait. No
lite esse prudētes apud yobismetipos.

Ac si dicot. Qui apud semetipos sa
piētes sūt/ad verā sapientiā puenire
nō p̄nt. Et p̄ semetipam v̄tas dicit
Mat. xj. Cōfiteor tibi p̄f dñe celi z terre: qui
absc̄disti hec a sapiēbu z prudenti
bu z reuelasti ea parvulis.

In pastorali caplo. xlvi. De pacio
sociedade.

Capitulū. xxx. **L**uxurie sumulis p̄mit/q̄ bu⁹ pu

Buper epi. pau. ad ro. LXXXII

gue metu territ⁹ dū se st abstinentiā
restringere nūt̄ inanis glie temptati-
one fatigat⁹. Toleradū itaqz ē vt p⁹
tuē abstinentiē interiz arrogātiā cō-
tra viuentē crescat/ne eū p⁹ ingluviē
a vita luxuria funditus extinguat.
Hinc est q̄ paul⁹ cū infirmus adiu-
toē suū pp̄ederet aut praua adhuc
velle agere/aut de actione recta hu-
mane laudis retributione gaudere:
air. Uro nō tumere potestate. Bonū
fac/z habebis laudē ex illa. Neqz em̄
ideo bona agēda sūt vt potestas hu-
bus mōi nulla timeat⁹/aut p̄ hcc glo-
ria transitore laudis sumat⁹. H̄z cū
infirmā mentē ad tñ robur ascende-
renō posse p̄saret/ut z prauitatē si-
mul vitaret z laudē/predicatoē egrē-
gi⁹:z admonēdo aliqd obrulit:z ali-
qd tukt. Cōcedēdo em̄ leuia subtra-
xit acriora/ut q̄a ad deserenda cūcta
simul nō assurget/dū in q̄daz suo
vitio anun⁹ familiaris reliqui⁹/a q̄-
dam suo sine dolore tolleretur.

Moralium lib. xxix. De imperfectiō-
ne electorū in hac vita. La. xxxii.

Ro. xiiij. **N**ō p̄cessit/dies aut appinquit.
Nos oēs q̄ veritatē in hac vi-
ta seqmuri:q̄si aurora v̄l' diluculū vo-
cari possim⁹. Aurora nāqz vel dilu-
culū nocte q̄dem interisse nūciant/
nec tñ claritatē diei integrā ostētant
h̄dī illā pellūt z hāc suscipiūt lucez
pmūta tenebris tenent. Nos similē
zq̄dam iā q̄ lucis sūi agim⁹/z tñ q̄
husdā adhuc tenebrarū reliqui⁹ nō

pe. cxliij. carem⁹. Per p̄herā qp̄pe dco dicit⁹.

No iustificabit⁹ in sp̄ctu tuo om̄is

Jaco. iii. viuēs. Rūrsumqz scriptū est. In ml'

tis em̄ offendimus om̄es. Paulus

Ro. vii. quoqz aut. Tidico alia legē in mem⁹

rcapituū me ducentē in lēge pecca-
ti que est in mēbris mēis. Ubi ergo
lex peccati cū lege mēs cōtendit/p⁹
fecto adhuc aurora est/q̄a lux q̄ iam
emicit; necdū p̄tercūtes tñbras fūz
dit⁹ pressit. Adhuc aurora est/qua
dum lex carnis legem mentis:z lex
mentis legem carnis p̄curit inter se
viciſſim lux z r̄mbra cōfligit. Unde
rūrsum Paulus cum dicere. Nō
p̄cessit nequaqz subdidit dies venit
sed dies autē appropinquauit. Qui
enim post discessum noctis non iam
venisse/sed appropin quasse diē insi-
nuat: esse se proculdubio ante solem
post tñbras adhuc in aurora demōs
strat. Lunc vero plene sancta electo-
rum ecclesia dies erit/cum ei admis-
tra peccati r̄mbra iam nō erit. Lunc
plene dies erit/q̄n luminis interni p⁹
fecto seruore claruerit. Lunc plene
dies erit/quando nullam malorum
suorum tentantē memoriaz tolerās
omnes a se tenebrarum etiā reliqui⁹
as abscondit.

Moralium libro. xxx. De restrin-
gendo gule vitio. Cap. xxviii.

Q̄ Arnis curaz ne feceritis in des Ro. xiiij.

Oliderys. Discretus vir ac conti-

nens vsqz ad temperandam necessi-
tate ventre reficit:z a voluptate res-

tringit. Sciēdum vero est: quia sic

voluptas sub necessitate se palliat/

pmūta tenebris tenent. Nam

dū solū obitū necessitas petti/volu-

ptas explere desideriū suppetit/z tā

carem⁹. Per p̄herā qp̄pe dco dicit⁹.

No iustificabit⁹ in sp̄ctu tuo om̄is

sub honesto noie necessitatē ei plēde

se p̄tegit. Sepe at in ipa edendi via

furnue adiuncta subseq̄t/nōnūqz v̄o i

puden⁹ libera etiā p̄ire conat⁹. Facile

bis meis repugnatē legi men⁹ mce est aut̄ dep̄cendere cum voluptas

Gregoriane exceptiones

Et nos necessitatem pueritatis valde est difficile discernere/cū in ipso eis ne cessario se occulta subiungit. Nā qā
huncē nature appetitū sequitur: qsi o
tergo venies tardus videſ. Et em̄ tē
pote q̄ necessitati debitus solvit qā v
eis voluntas necessitati miscet/quid
necessitas perat/ et qd sicut dictū est
voluntas suppetat ignorat. Sepe
qo et discernim⁹ et qā utramq; sibi cō
tūctam nouim⁹ in hoc qd extra me
tas rapimur lib⁹ et si cōdo fallamur
Et dū sibi mēs ex necessitate blādi⁹,
ex voluptate decipit/sicut scriptum

Ro. xiiij. *Cura carnis ne fecerit in desi
derijs. Que igit̄ in desiderio fieri p
hibet in necessitate cōcedit.* Et sepe
dū incaute necessitari cōdescendimus.
Desiderijs deseruit⁹. Nonunq; qo
dū desiderijs imoderat⁹ obuiare ni
timur/necessitat⁹ miseras augem⁹.
*Sic em̄ necesse est ut arcē qd qz cōti
nentie teneat: q̄tū nō carnē/ et vitia
carnis occidat.* Nā pleriq; dū plus
iusto caro restringit etiā ab exercita
tione boni operis eneruat: vt ad ora
tionē qz vel p̄dicationē nō sufficiat
dū incētu⁹ vitor⁹ in se fundit⁹ sus
focare festinat. Aduotorem q̄ppe ha
bemus int̄entionis interne hūc homi
nē quē exteri⁹ gestam⁹ / et ipi insunt
mor⁹ lascivie tpi effectus suppetunt
operationis bone. Sepe qo dū in illo
hostē inseqmur. etiā ciuē quē diligi
m⁹ trucidam⁹ / et sepe dū: qsi consci⁹
parcim⁹ ad plū hostēnūrūm⁹. Eis
dē nāq; alimentis vita supbiut: q
to nutrit vītutes vivit. Et cū vir
tus alij pieriq; vīres vītūs augen⁹.
*Cū qo immēla virtūtia vitor⁹ vi
res extenuat etiā virtus deficiēs anhe
lat.* Nā necesse est ut interior homo

n̄ equus qdaz arbiter p̄sideat int̄
se et cū quē exteri⁹ gestat: q̄tinus ē
suis bō exteri⁹ et semp ad debituz
ministerū fure sufficiat: et nūq; su
perbe libera ceruice cōtradicat. Nec
moveat si qd suggestō submurmura
rat/dūmīo cū semp̄ supposita calo

*Ite d curis. (ce dñatōis p̄mar:
carnalib⁹. Morolū lib. ix. ca. xix.)*

Deturq; se ad viam rectitudinis
anim⁹ accingit: torpore discunt
tātoq; in celestib⁹ desiderio rapim⁹/
vt pene nil ex eo inferi⁹ remāsisse r̄z
desat. Et tū cū ad carnis curā redus
cū sine q̄ p̄sentis vīte vīa nullo mō
explicata hunc inferi⁹ dep̄ssū tenet.
acti adhuc de sumis nulla p̄tigisset.
*Audit⁹ vībis celestis oraculi in amo
rē patrie celestis erigit⁹/ et resurgentē
p̄sentis vīte studio subterrene cure
aggere sepelit⁹/ atq; in tā cordis no
quaq; superne spei semē p̄ficit⁹/ quia
cogitationis insīne spina denselicit.
*Quā videlicet spīnā p̄ semīpām ve
ritas manu sācte erboratiōis eradi
cat dicēs. Nolite esse solliciti in crastī.* **Ro. xii
nū.** *Cōtra hāc qz p̄ Paulū dicitur*
Carnis curā ne fecerit⁹ in cōcupiscē **Ro. xiij.**
qz in his nūmīz ducis et milit⁹
*verbis agnoscim⁹: qd tūc ab ea mor
tifero, vulnere anim⁹ pūgit⁹: cū in ea*
mēsure equitas nō tener⁹. Neq; enī
mortali adhuc in carne viuentib⁹ ū
ditus cura carnis abscondit⁹/ sed et di
serete animo seruat⁹ *imperat.* Nam
qā sollicitos nos esse veritas in cra
stīnū. p̄hibet: habere vīcunq; curam
in p̄sentib⁹ nō negat quā iendi od tē
pus quod sequit⁹ vetat. *Et numerum*
*Paulus cū curā carnis fieri in cons
cupiscentia non finit proculdubio in
necessitate concedit.* *Curandū itaq;**

Super epi. ad Ro. LXXXIII.

est ne ait necessitat̄ metas cura car
n̄t̄ trāscat/auc in eo quod moderate
er equit̄ de se p̄sumat. Sep̄ v̄o an̄
m̄ fallit vt quod voluptuose appes
tit necessariū suspicet/q̄tin⁹ om̄ne q̄d
libet vite debitā utilitates putet. Et
sepe q̄a effect⁹ p̄uidētā sequit̄/in sui
fiducia m̄t̄s leuat. Lun⁹ sibi odest
quod dēesse ceteris viderit: cogita/
tione tacita de magnitudine sue pro/
vistōis b̄ylarescit. tanto q̄z iā a vera
p̄uissim̄e lōge sit/q̄zto ip̄am q̄z elatio
nē quā pat̄s nescit. Un⁹ sollerti semig
custodie intentiōe pensandū est. vel
qd̄ ope agimus/vel quid corde versa
mus/ne aut mentē p̄pediēs foris se
terrena cura muleplicet; aut saltē d
eius moderamine int̄ se cogitacio
exalteat/ut cū diuina iudicia tempo/
rali circūspectiōe metumus. sempis
terni supplicia horrois euadamus.

Moralium libro p̄mo. **X** intelle
ctus dies appellat̄. **Lap. xxvi.**

Sicut ignoratiōe obscuritas sine
Dubitatiōe nor cordis est sic in/
tellectus nō immerito dies appellat̄
vnde et per Paulum dicis. Alius tu
dicat diem inter diem/alius iudicat
Ro. xiiij. omnem diez. Ipsi agte dicat. Alius
q̄dam nonnullis intermissis intelligit
alius vero om̄ia ad intellectum
possibilis itavt sūt vidēda cognoscit

De Secretis diuine sapientie iu/
dicijs. Moralium Libro. x. 2. xxvij.
Lapitulum. **xxvij.**

Secreta sapientie dei sunt iudicia
q̄y gentilitas cū nulla apud deū
merita habuit reconciliatiōis tamen
gratias et sola misericordia accepit/
vnde bene per Pauluz dicitur. S̄c/
tes autem super misericordia bono/
rare deū. Unde rursus scriptū est,

Et q̄ nō cōsecuta misericordia nūc
sūt misericordiā consecuta. **Locus**
igis misericordia dei est ipsa gentili/
tas/cuius culpas districtus iudet si
iuste a iudicareret ad recōciliationē
gratiae nunq̄ veniret. Secreta itaq̄z
sapientie eius pauci valēt inquirere/
s; nullus inuenire/q̄a q̄d sūg nos de
nobis ab immortali sapientia non me
iuste disponit iustum p̄fecto est ut a
nobis adhuc mortalib⁹ ignoret. H̄;
hec ipsa sapientia illius secreta compi
cere vtcūqz iam incomprehensibilitate
et eius est potētiā videre: q̄a et si in
ipsa cōsiliorib⁹ eius inq̄sitiōe deficiunt
deficiendo tū verius discim⁹ quem
timeam⁹. Ad hec se paul⁹ sapiente il/
lius secreta retenderat: et cuz secreta
dei iudicia de repulsionē iudeoz et
vocatione gentium discuteret et ad
ea peruenire non posset dicebat. **Ro. xii.**

altitudo diuinarum sapientie et scie/
tie dei: q̄z incomprehensibilitia sunt ius/
dicia eius/et inuestigabiles vie eius
Quis enim cognovit sensū dñi/vel
q̄s consiliarius eius fuit? Qui supe/
rius etiā ex ipsa inq̄sitione laceſcens
sed tamē ad cognitionē infirmitatis
ap̄rie laceſcendo p̄ficiens: premittit
dices. O homo tu quis es qui respo/
deas deo? Nunquid dicit ſegmentū
ei q̄ se fixit: quare me fecisti ſic? Or
igitur occulta dei iudicia pertingere
re non valens ad infirmitat̄ ſue co/
gnitionē redit et ad erudit̄ onem
ſe p̄priam deficiendo reuocauit (vt
ita dicam) secreta sapientie non inue/
niens inuenit/qua cum ad superna
consilia requirenda laceſceret didi/
cit ut humilius timeret: et quem sua
infirmitas a cognitione intima rep/
rare deū. Unde rursus scriptū est,

Gregoriane exceptiones

Moralium Libro primo. Et in
pastorali capitulo. xxxv. De prudens-
tia et simplicitate. Cap. xxx viij.

Ro. xvij. **U**nus vobis sapienter esse in bono
simplices autem in malo. De beato
Job legitur quod fuerit simplex et rectus.

Job. i. Nonnulli namque ita sunt simplices: ut re-
ctus quod sit ignotus. Sed eo vere sim-
plicitatis innocentia deseruntur quo ad
virtutem rectitudinis non assurgunt
qua dum esse cauti per rectitudinem
nesciunt nequamque innocentes per si-
stere per simplicitatem possunt. Am-
monendi sunt ergo simplices verbos
non simplicitatis prudentiae semper ad-
iungant: quatinus sic securitatem de
simplicitate possideant ut circumspes-
cionem prudentie non amittant. Hinc
est quod doctor gentium Paulus discipu-
los ammonet dicens. Volo vobis sapien-
tes esse in bono: simplices autem in ma-
lo. Hinc rursus dicit. Nolite pueri
sensibus effici: sed malitia estote par-
vuli. Hinc quod semetipam veritas di-
citur.

Mat. x. scipulis precepit dicens. Estote pri-
udentes sicut serpentes: et simplices sicut
colubae. Ultraquam enim necessario co-
iunxit in ammonitione ut et simplici-
tatem colubae astutiam serpentis instru-
eret: et rursus serpentis astutiam sim-
plicitas columbae temperaret. Hinc
est quod spiritus sanctus presentiam suam
hominibus non in columba solum
modo: sed etiam in igne patet fecit. Per
columbam quippe simplicitas per
ignem vero zelus indicatur. In co-
lumba igitur et in igne ostenditur quod
nam quicunque illo pleni sunt: sic man-
suetudini simplicitatis inserviunt
ut contra culpas delinquentium eti-
zelo rectitudinis accendantur.

Explicitur exceptiones super epis-
tolam ad Romanos.

Incipiunt etce
ptiones super epistolam ad Corin-
thios primam. De ammonendis ve-
recundis.

Paulus
vocatus apostolus Christi per
voluntatem dei electus dei quod est cor-
inthi sacrificatus in Christo Iesu vocatis sanctis eius
omnibus qui inuocant nomen domini
nostri Iesu Christi in omni loco
in Christo et nostro gratia vobis et para-
deo patre nostro et domino Christo Iesu Christo.
Habitas ago deo meo semper pro vobis
in gratia dei que data est vobis in
Christo Iesu quia in omnibus divites fa-
cti estis in illo in omnibus et in omni
scientia sicut testimonium Christi affir-
matum est in vobis ita ut nihil vobis
desit in villa gratia expectantibus reue-
lationem domini nostri Christi Iesu Christi.

Moralium libro. xiiij. et in Eze-
chielis homilia. xj. Capitulum. j.

Erecunde mentes si quas for-
tas seculpas admiserint leviter
arguende sunt: quod si asperguntur increpantur
franguntur potius quam cruduluntur. Pre-
dicatores itaque iusti cum aliquis corri-
gitur si in eis ex parte alia fortasse ali-
quod bone operationis potuerint inuenire
ad eadem oburgariis verba cum
magna dispensatione debet descedere.
Quod bini in egregio predicatorum beato
Paulo dicimus quod cum corinthios